

ti njegovim imenom. Jer, njegovo je djelo ime i slavu hrvatske glazbene umjetnosti pronijelo svijetom. Andreis pak sintetizirajući istraživanja hrvatske glazbene prošlosti i sadašnjosti u cjelovitost svoje »Povijesti hrvatske glazbe«, koja — prevedena na engleski jezik i objavljena u dva izdanja — upozna je inozemni svijet s bogatom, višestoljetnom glazbenom kulturom jednog za mnoge gotovo nepoznatog i nepostojećeg naroda. Svojom profesorskom djelatnošću, osnutkom katedre za muzikologiju i Muzikološkog zavoda Muzičke akademije u Zagrebu i pokretanjem muzikološkog zbornika »Arti musices« osigurao je kontinuitet tog istraživanja, proučavanja naše glazbene baštine i predstavljanja novih otkrića, rezultata i spoznaja međunarodnoj muzikološkoj javnosti, a svojim životnim djelom — »Povijest glazbe«, koja je dosad doživjela četiri izdanja, Andreis ne samo da nas je temeljito i sustavno upoznao s cjelokupnošću glazbenih zbivanja u svim povijesnim razdobljima i na svim kontinentima, nego je ujedno dao i svoj najznačajniji prinos hrvatskoj muzikologiji i našoj glazbenoj uljudbi uopće.

O vrijednosti i značenju rada Jakova Gotovca i Josipa Andreisa, uz brojna različita priznanja, možda najrječitije govori podatak, da su oba bili redoviti članovi Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

Živeći, radeći i stvarajući u Zagrebu, ni Gotovac ni Andreis nisu zaboravljali grad svog rođenja, i svaki od njih odužio mu se na svojstven način; Gotovac skladanjem pjesmi na splitske teme, kao što je ciklus »Kroz varoš«, ili obradbom narodnih napjeva rodnog kraja i korištenjem tim melosom u drugim svojim djelima; Andreis pak pisanjem studija i monografija o splitskim skladateljima i glazbenim teoretičarima Jurju Albertiju, Ivanu Lukačiću, Ivi Paraću i o samom Jakovu Gotovcu.

Kao što im Split bijaše kolijevka i zavičaj, a Zagreb grad njihova svestranog i plodonosnog djelovanja, tako obojica svoje zadnje ovozemaljsko počivalište nađuše na Mirogoju, pridruživši se tamo plejadi hrvatskih velikana, kojima su već i za života pripadali.

I Jakov Gotovac i Josip Andreis bijahu i vjernici. Svoje vjersko uvjerenje potvrdili su ne samo izvršavanjem vjernih dužnosti, nego i stvaralačkim činom — svojim duhovnim, liturgijskim skladbama. Kao vjernici i otpraćeni su na zadnje počivalište pod znakom križa i s vjerom u uskrnuće.

U toj vjeri i mi se večeras okupismo ovdje, da se pomolimo za upokoj njihovih duša, zahvaljujući im i na taj način za sve ono što su učinili za naš grad, za hrvatsku glazbu, za našu Crkvu i našu domovinu, a Gospodin neka im bude vječna nagrada za njihova djela i njihovu vjeru!

Ivan BOŠKOVIĆ

UMRO VLADIMIR BOROVINA

U splitskom samostanu sv. Dominika dne 3. kolovoza 1982. iznenada je u 67. godini života i 46. godini redovničkog života preminuo dominikanac o. Vladimir Borovina, dugogodišnji regens chori istoimene crkve.

O. Vladimir Borovina (krsnim imenom Ivan) rođen je u Veloj Luci na otoku Korčuli 27. veljače 1915. Nižu dominikansku gimnaziju završio je u Bolu na otoku Braču, a višu (klasičnu) franjevačku gimnaziju u Dubrovniku. Poslije ispita zrelosti stupio je u dominikanski red. U Dubrovniku je godine 1936. položio redovničke zavjete, a za svećenika je zaređen u Splitu godine 1941. U poratnim godinama na Filozofskom fakultetu u Zagrebu studirao je grčki i latinski jezik. Kao profesor radio je u dominikanskoj gimnaziji u Bolu od 1954. do 1966. Od 1966. pa do smrti djelovao je u Splitu kao regens chori crkve sv. Dominika.

Premda u glazbi uglavnom bijaše samouk, tom se umjetnošću bavio još od đaćkih dana. Osim u Spli-

tu, vodio je zborove u Zagrebu i u Bolu. U Splitu je uz mješoviti više godina vodio i dječji zbor. Cijelog života bavio se i popravljanjem orgulja, harmonija i glasovira, te je spasio niz već gotovo dotrajalih glazbala. Po prirodi bijaše skroman i povučen, a u radu savjestan i temeljit.

O. Vladimir pokopan je u dominikanskoj grobnici na splitskom groblju Lovrinac. Sprovodne je obrede vodio hvarski biskup Celestin Bezmalinović, uz asistenciju provincijala Hrvatske dominikanske provincije o. Marinka Zadra i priora splitskog dominikanskog samostana o. Luke Prcele, te uz sudjelovanje velikog broja svećenika, časnih sestara i mnoštva vjernika. Svećane zadušnice u crkvi sv. Dominika vodio je gvardijan franjevačkog samostana na Dobrom o. Celestin Belamarić.

Smrcu o. Vladimira iz redova hrvatskih dominikana odlazi ne samo uzorni svećenik i zaslužni profesor, nego i vrijedan glazbenik, koji je u okviru svojih mogućnosti i sposobnosti nastojao dati što veći prinos razvoju i rastu naše crkvene glazbe.

Ivan BOŠKOVIĆ

TEČAJ ZA ORGULJAŠE I VODITELJE LITURGIJSKOG PJEVANJA U SARAJEVU I MOSTARU

Prvi pokrajinski tečaj za orguljaše i voditelje liturgijskog pjevanja održan 12. veljače o. g. u Banjaluci dao je poticaj za održavanje takvih tečajeva i u drugim sredinama. Pokretač tečaja, dr. F. Komarica profesor liturgijskog i crkvenog pjevanja u Vrhbosanskoj osnovnoj školi ovaj puta u suradnji s dr. Matom Zovkić, rektorom Bogosl. sjemeništa u Sarajevu i biskupom Pavlom Zanićem, organizirali su jednodnevne tečajeve s istim programom u Sarajevu 21. IX. i u Mostaru 22. IX. 1982. Kao predavači na tečaju sudjelovali su još i profesori Instituta za crkvenu glazbu pri KBF u Zagrebu: A. Milanović, I. Špralja i Lj. Galetić. Tečaju u Sarajevu prisustvovalo je: 24 svećenika, 24 redovnice i 2 laika, a u Mostaru: 34 svećenika, 9 redovnica i 1 laik. Domaćini su bili mjesni biskupi: dr. Marko Jozinović, kojega je zamijenio dr. M. Zovkić i u Mostaru biskup msgr. Pavao Zanić.

Prvo predavanje pod naslovom »Mjesto i uloga pjevanja u obnovljenom bogoslužju« održao je F. Komarica. Predavač je na temelju saborskih i posaborskih dokumenata istaknuo kako glazba mora biti u službi liturgije i zato svakom voditelju liturgijskog pjevanja ne smije biti svejedno što, kada i kako se pjeva u liturgiji. I. Špralja u svom predavanju »Glazbene oblikovanje liturgijskih slavja« naglasio je da svaki voditelj mora dobro poznavati zajednicu, njezin repertoar i mogućnosti kako bi mogao održati dosadašnji repertoar ali i obogaćivati novim skladbama. Sve skladbe moraju resiti ove odlike: neka budu svete (prikladne za bogoslužje) i da su pravilnog glazbenog oblika. Potreban je stalan glazbeni odgoj; zajednice, zbora i samog voditelja. Poslije podne je A. Milanović održao predavanje: »Svećana liturgija; sastavni dio bogoslužja u pokoncilsko doba« u kojem je protumačio br. 113 iz dokumenta Sacro sanctum Concilium. Lj. Galetić je zatim teoretski i praktički obradio metodiku vođenja pučkog pjevanja.

Poslije svakog predavanja vodila se živa rasprava. Došli su do izražaja zajednički problemi ali i posebnosti svake župe, zajednice. Svi problemi se nisu mogli riješiti, ali su barem dane smjernice za njihovo rješavanje.

Tečajevi su završavali svečanom koncelebriranom misom koju su predvodili u Sarajevu dr. Zovkić a u Mostaru biskup Zanić.

Zanimanje i podrška mjesnih biskupa i svih odgovornih za liturgijsko pjevanje daje nadu da će se takvi tečajevi nastaviti u do sada održanim sredinama, ali da će i druge mjesne crkve početi istom praksom.

K.